

seta í verk demokratískt sosialistiskar loysnir — solidariskar loysnir (samhaldsfastar) — í tann mun vit eiga parlamentariska styrki.

Ongin her skal ivast í, at flokkurinn, sum í dag hevur størstu parlamentarisku styrkina, hann nakrantíð hevur havt, vil nýta hana fult út, so langt hann hevur hegning og skil til at tamba sína ávirkan, vil hann stríðast.

Tit hava ferð eftir ferð sæð tað vinna, fyrst í 1959, síðani aftur í 90-unum og seinast frá 1985-89, einasta tíðarskeið í 80-unum, har tóka realløn borgarans aftur vaks og kom so høgt aftur, sum hon nakrantíð hevði verið.

Støðan við ársbyrjan 1991

Áðrenn vit fara at meta avrik, døma um maktaloysi, hugsa um møguleikar og skjótaleikan í menningini av teim, eiga vit at veita fædd, tókt er, at lyfta og lodda færingin, sum stóð við vegin, ásanandi, at gandakallar hava vit ikki valt á ting.

Landsstýrið hevur sitið 3½ mánaða og væl er fingið av skafti. Men at vit skuldu havt loyst allar trupulleikar hesa stuttu tíð, havt fingið øll hjól at mala og hvørja hond í arbeiði, væntaði væl ongin. Høvdu vit tað, hevði onki trúvirðið verið í okkara metingum í valstríðnum um hvussu gálið til stóð búskaparliga.

Vit søgdu, at tung tøk blivu at taka og tey eru tey flestu eftir. Vit søgdu, at hugburður skuldi broytast, og tað er ikki lútuverk. Vit søgdu, at rættvisari býti skal fremjast og tað er farið í gongd. Vit søgdu, at skattaskipanin skal leggjast um og arbeiðið er byrjað. Vit søgdu, at bundna uppsparingin skuldi burtur, hon er burtur hjá meðlæðum og hvørur heilt 1. januar. Vit søgdu, at ráðfiskabýtið bleiv avtikið, tað er gjørt. Vit søgdu, at vinnan skuldi sanerast, hetta gongur við skjótari ferð. Vit søgdu, at rentuspekulation skal minkast og steðga, her er settur skjótli á. Vit søgdu, at studningsskipanin skuldi broytast og fastfrystast á nógv lægri støði. Hetta er ásett í fastari avtalu.

Nú ræður um at halda tær og tora og ikki at skjóta planleyst í eyst og vest.

Tað mest positiva, hent er, er at trúgvin á, at hesir báðir flokkar — hetta ómaka partið — hevur rygg til at seta gjørdar avtalur í gildi, færa tær út í livið, longu hevur grundbroytt prisskipanina fyri fiskavørur, avreiðingar-mynstrið og framleiðslu-

mynstrið. Ja, so nógv, at vit helst longu kundu havt minkað stuðulin við einum 50 milliónum, men har ræður eisini um at gjørdar avtalur verða hildnar, so einki verður skrykt undan vinnuni óvart og óvæntað.

Talað hevur verið nógv um falittir, tvingissælur bæði av virkjum og skipum. Tíverri eisini í vissan mun vanligum seðhúsum.

Hetta kemur at halda fram eina tíð enn, áðrenn verulig vend kemur í. Tað er neyðugt, munurin er bert tann, at meðan tað higartil mest hevur verið landskassin, sum hevur lagt síni veðhald út, verða tað nú í størri mun aðrir peningastovnar og veðhaldarar, sum mugu tillag seg broyttu umstøðunum.

Kunnu teir líta á, at vit ikki slaka, koma teir nú at ásanna tey tap, sum ryggleysi politikkurin framm- undan slapp teim undan at ásanna. Virkini og tey skip, sum hava verið skindneyð, koma nú til livs fyri tann kostnað, sum ein nakað bett og virðisøkt framleiðsla kann bera.

Hetta kostar tí almenna eitt sindur afturat, men nú eru bert umleið 500 mió. kr. eftir í veðhaldum og øll gerast ikki effektiv.

Bankarnir hava sum kunnugt sett útið millardina av til at standa ímóti tapi við seinastu 10 árin. Ein partur av hesum fer nú, men vit fáa eina vinnu á dyggari figgjarligum støði.

Sum tit fara at frætta frá Tummasi, verður 1991 veruliga eitt framlopsár fyri viðgjørdar fiskavørur. At vit so samstundis læra at útvika pakkingar-, sorteringshættir og nýggja

sølsmogur fyri minni viðgjørt men dýrmett fiskasløg, tá hesi eru fesk, er einans eitt skilgott upp- býti, sum altíð er betur enn at alt fer sum hálvviðgjørt rávøra til idnaðin hjá øðrum.

Hetta høvdu vit nógv frammi í valstríðnum, og her fara vit at vinna.

Tá tað er gjørt, er aftur eitt støði at byggja eina økta vælferð uppá. Tí eitt er vist, vit sleppa bert í avmarkaðan mun at læna okkum til slíka øking.

Samgonguskjalið Høvuðsmál

Samgonguskjalið er tókt hjá fundarfólkunum og skal eg umrøða nakrar tættir í tí.

Formansskifti Løgmannskifti

Tit hava helst merkt tykkum, at tá landsstýrið bleiv skipað, boðaði eg frá, at eg fór frá sum lögmaður við árslok 1992. Hetta merkir, at Javnaðarflokkurin skal velja sær eitt lögmansevni — sum so aftur kann veljast til lögmann av einum lögtingsmeiriluta, og ætlanin er at tað verður sitandi samgonga, sum tá velur — men hetta vil væl so ella so eisini bera í sær, at vit skulu hava ein nýggjan formann. Nær hetta skal verða, mugu vit umhugsa sum skjótast. Tað kundi hugsast at verði hesaferð. Men her boði eg frá, at eg stilli upp, tí eg haldi, at lögmanstarvið og formansstarvið fylgjast í hvussu er sum longst, meðan lögmaðurin eitur Atli Dam og hugs, eg fari at mæla til at so verður framyvir eisini. Kortini hava teir í summum londum eitt uppbyti og tað riggar so eisini.

geva skarvin yvir.

Tað eru tey sum halda, at hesa fráboðan skuldi eg ikki givið, tí nú eigi eg ongan »autoritet« eftir í Javnaðarflokkinum — hóast slíkt orð skuldi verið fremmant í einum sosialdemokratiskum flokki.

Rætt er tað, men tað mugu vit liva við og vóna, at júst tað ger, at ungar kreftir og eldri gera upp við seg sjálvar og tora at bjóða seg fram til at taka við besta flokkinum í Føroyum, ja, besta í hvørjum landi, hann finst.

Tú skalt lata nakað frá sær, tekur tú av avbjóðingini. Men tú fært so sanniliga eisini ofta nektandi lön frá starvsfeløgum, floksfeløgum og vanligum borgarum, sum mettu teg gera okkurt skilgott og gott.

Múrar eru rapaðir. Skipanir kollvelta. Búskaparligar og politiskar, kapitalistiskar og kommunistiskar. Okkara vælferðarsamfeløg eru skakað. Skipanir fyri eldri, veik og sjúk skakaðar. Tilfeingið ov troytt. Umhvørvið dálkað. Tilveran minni nektandi og ójavnin størri millum fólk í yms-

Tit mugu tí gera upp við tykkum sjálvi, um skiftið skal fremjast nú, á næsta landsfundi ella á eyka- landsfundi beint fyri ella beint eftir lögmannskiftið, t.v.s. nov. ella des. 1992 ella har á leið.

Onkur skilur kanska ikki avgerð mína. Men tað verður so harvið.

Onkur heldur dømini um slíka framferð ræða. Hann, sum heldur at nøgd liggur í at taka avgerðir og hann, sum metir avgerðir tungar at taka, hugsa ikki á sama hátt um hetta.

Tað er eitt liv uttanfyri politikk. Tað havi eg livað partvis áðrenn 1970. Tað var eitt gott liv. Spennandi verður, um ein kann liva hetta eisini partvis aftan á 1992. Tað havi eg hug at royna.

Gongur tað ikki, má ein

Eini 200 fólk vóru við á tí sera væleydnaðu veitsluni, sum Vágs Javnaðarfelag skipaði fyri

um heimsportum enn nakrantíð fyrr.

Vandin fyri, at hesin ójavn og harðskapurin av honum og trýstið frá honum setir politiskar hugsjónir og kappingina teirra millum til viks, er ongantíð so stórur sum nú.

Hvør hevur tá boð uppá loysn. Eg dugi ongar aðrar at siggja enn slíkar, ið byggja á sær hugsjónir, sum okkara flokkur hevur bygt á síðani íkomuna í fyrru öld.

Virðing fyri einstøku menniskjuni og rættindum hennara í samfelag. Solidaritetur millum einstøku menniskjuna, í bóli ella landi og solidaritetur millum manna, landa og veraldarparta í millum, skynsama umsiting av hesum veraldarportum, vit finga at umsitast.

Tað er tað støðið, vit byggja á. Vit varða av hvørjum øðrum.

Hesar hugsjónir verða framvegis, men alla tíðina í tillagaðum og nýggjum líki, tað einasta haldgóða grundarlag at byggja samveru millum menniskju á.

